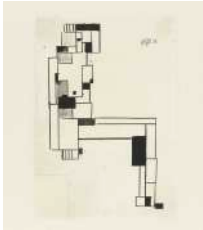

Informatiebrief expositie 'Zitten is een Werkwoord'

onderdeel van De Stijlparade

Theo van Doesburg, Zittend Naakt
1916, Rijksmuseum

De Stijlparade is een 9-daagse manifestatie met exposities, lezingen, theater, festivals en rondleidingen in het Mien Ruys Park met als decor Gerrit Rietvelds Weverij De Ploeg te Bergeijk. Hoofdonderdeel van De Stijlparade is de expositie 'Zitten is een Werkwoord'. Van 19 t/m 27 augustus 2017. Onder de deelnemende ontwerpers het duo Remy/Veenhuizen, Jurgen Bey, Piet Hein Eek, Aart van Asseldonk en het Institute for Applied Motions met de Bionic Chair.

Bergeijk en Rietveld

Het landelijk evenement '100 jaar De Stijl – van Mondriaan tot Dutch Design' vormt de aanleiding voor De Stijlparade. Den Haag heeft Mondriaan, Drachten heeft Theo van Doesburg, Utrecht heeft het Rietveld-Schröderhuis, en zo heeft Bergeijk met Gerrit Rietveld en Mien Ruys een unieke link met De Stijl.

Gerrit Rietveld, meubelmaker en architect, wordt gezien als een van de bekendste vertegenwoordigers van kunstbeweging De Stijl en het naoorlogse modernisme. Buiten Utrecht bezit Bergeijk de meeste gebouwen en objecten van Rietveld op één plek bij elkaar. Behalve de fabriek voor De Ploeg – Rietveld enige industriële gebouw - zijn dit twee woonhuizen voor leidinggevend van 't Spectrum en De Ploeg, een bushokje en straatklok. Rietveld werkte in Bergeijk veel samen met Mien Ruys, die (school)tuinen, plantsoenen en het landschapspark van Weverij De Ploeg ontwierp. In haar strakke en haakse belijning toont ze duidelijk affiniteit met De Stijl. Het park van is een van de belangrijkste buitenruimtelijke monumenten uit de tijd van het Nieuwe Bouwen. De fabriek van Rietveld en het Mien Ruys Park – eigendom van het bedrijf Bruns – zijn Rijksmonument en in 2016-2017 geheel gerestaureerd.

Het park van Mien Ruys krijgt vanaf 2017 een nieuwe toekomst als openbaar dorpspark. Stichting Rietveld & Ruys wil hier in samenwerking met de gemeente Bergeijk activiteiten ontwikkelen om dit bijzondere erfgoed onder de aandacht van een breed publiek te brengen. Hoogtepunt van het jaar wordt De Stijlparade, een groots zomerevenement in het vernieuwde Mien Ruys Park. Negen dagen lang vormt het park samen met de fabriek van Rietveld het publieke decor voor exposities, voorstellingen, culturele activiteiten en Brabantse gezelligheid.

Expositie

Hoofdonderdeel van De Stijlparade wordt gevormd door een open-luchttentoonstelling bestaande uit honderden designstoelen en zitmeubilair. Het park wordt gedurende dit evenement ingericht als een gigantische huiskamer in het groen; het is de ambitie om het grootste parkterras van Nederland te realiseren met meubelontwerpen gemaakt door designers van naam, maar ook door lokale/regionale makers, ambachtslieden en kunstenaars.

De tentoonstelling verwijst naar een beroemde uitspraak van Rietveld: "Zitten is een Werkwoord" en vormt de perfecte entourage voor alle andere activiteiten die er in het park georganiseerd gaan worden.

Zitten is een Werkwoord

Rietvelds statement 'Zitten is een werkwoord' is legendarisch. Hij deed zijn uitspraak naar aanleiding van kritiek op zijn houten stoelontwerpen, waarop je niet te lang kon zitten; denk aan de Rood-blaue stoel (1918), de Berlijnse stoel (1923) en de Zigzag stoel (1932); ontworpen vanuit 'Stijl'-principes zoals eenvoud en functionaliteit. Rietveld vond dat zitten een mate van ongemak met zich mee mocht brengen en niet alleen gericht diende te zijn op comfort: "Als je moe bent, ga je maar liggen."

Deze gedachte vormt de aanleiding om de hedendaagse zitcultuur te onderzoeken met Rietvelds stoeldesign in het achterhoofd. Niet alleen zijn we steeds meer zittend gaan werken met allerlei ergonomische regels, ook hebben we te maken met een oprukkende loungecultuur. Op festivals en bij evenementen is de loungezone inmiddels gemeengoed.

STIJL PARADE

Zitten vertaald zich in hangen en relaxen, ook thuis, vooral in de eigen achtertuin. Hoe verhoudt dit fenomeen zich ten opzichte van Rietvelds Rood-blauwe stoel? Kan het beste van beide werelden worden gecombineerd in nieuwe designideeën? Een ludiek voorbeeld is de Clapchair: een strandstoelvariant op de Rood-blauwe stoel, ontworpen door Mal-furniture (Bob Copray & Niels Wildenberg). Futuristisch is de Bionic Chair van The Institute for Applied Motions; al bewegend in dit exo skeleton bestuur je je computer. De functies van zitten en werken gaan letterlijk in elkaar op.

Made in Bergeijk

Het thema 'Zitten is een Werkwoord' past bij de ontwerp- en makermentaliteit van de Brainportregio. Veel maakbedrijven maken onderdeel uit van de design- en hightechindustrie rond Eindhoven, inclusief onderwijsinstellingen als de Design Academy Eindhoven, de TU/e en St Lucas. Philips staat aan de basis van deze ontwikkeling, maar ook Weverij De Ploeg en meubelmerk 't Spectrum hebben deze mentaliteit gedemonstreerd. Zij hebben de Bergeijkse ontwerptraditie en maakindustrie wereldwijd op de kaart gezet.

Ploegstoffen staan bekend om hun topkwaliteit en de prachtige dessins. 't Spectrum, destijds een dochteronderneming van De Ploeg, heeft internationale designklassiekers voortgebracht. Het meest bekend zijn de ontwerpen van Martin Visser, zoals de zit/slaapbank BR02 en de lattenbank voor het Stedelijk Museum Amsterdam. De ontwerpen waren niet zo spartaans als die van Rietveld, maar 't Spectrum was wel een van eerste meubelproducenten die functionaliteit koppelde aan strakke vormgeving en hiermee een voortrekkersrol vervulde.

Topdesign

Speciaal voor de expo zijn enkele topontwerpers en aanstormende talenten gevraagd een stoel te exposeren. Hieronder Piet Hein Eek, Remy/Veenhuizen, Snodevormgevers, Aart van Asseldonk, Jurgen Bey, Nacho Carbonell, Spectrumdesign, Mal-furniture, Matty Christensen en Bert Staal, Antwan van Delft en Enrichers (Institute for Applied Motions).

Uitnodiging

Als maker, kunstenaar of ontwerper nodigen we je ook uit een stoel aan te leveren, geïnspireerd op het thema 'Zitten is een Werkwoord'. Wat is jouw antwoord op de huidige zitcultuur en welke inspiratie biedt Rietvelds uitspraak? Heb je speelse ideeën ten aanzien van zittend werken, zittend sporten, zittend luisteren etc.? Zijn er variaties te maken op bekende designklassiekers?

Een speelse ondertoon is welkom, want Rietveld zelf was niet zo rechtlijnig als men vaak denkt. Hij was flexibel en praktisch in zijn keuzes, dat bewijst bijvoorbeeld de dynamische zaagtandgevel van De Ploeg. Ook bestaande meubels of prototypes zijn welkom als ze aansluiten op het thema. Het is de bedoeling dat de meubels daadwerkelijk getest mogen worden. Welke stoel nodigt het meeste uit tot actief zitten? Een publieksstemming bepaalt het beste ontwerp. De expositie biedt ook de mogelijkheid om het meubelstuk te verkopen.

Catalogus

Bij de expositie verschijnt een catalogus met een omschrijving en afbeelding van elk meubel (max 1 afbeelding p.p). Een inleidend artikel zoomt in op het thema 'zitten is een werkwoord' en plaatst enkele iconische stoelen in context.

Interesse? Aanmelden kan via het inschrijfformulier op <http://rietveldenuys.nl/stijlparade> tot 15 juli 2017. Deelname na deze datum is mogelijk, alleen wordt je bijdrage niet meer in de catalogus opgenomen.

Stichting Rietveld & Ruys 2017

